

Єпископа Г. Хомишина заарештували у Станиславові. Він перебував у тюрмах Львова і Києва. Про його мученичу смерть були поширені різні вістки. Одиноким, мабуть, свідком смерти Єпископа був Василь Прихода. Про це він згадує у своїх спогадах.

У в'язничній лічниці в кожній палаті було від 12 до 16 ліжок. Склад в'язнів був мішаний: політичні та урки, звичайні селяни, службовці й робітники, а за віком – від 16-літніх до старших, серед яких я був може найстарший, коли не рахувати греко-католицького єпископа Кир Григорія Хомишина зі Станиславівщини. Привезли його із Львівської до Київської в'язниці цілком хворим, де відразу положили до в'язничної лічниці. Тут, у Києві, мали додатково перевести слідство в справі Греко-католицької Церкви в Галичині, якої московські можновладці боялись не менше Української Автокефальної Православної Церкви. Допитувати єпископа Хомишина київським слідчим не довелося, бо він з ліжка вже не вставав і смерть йому тут була прискорена...

Коли до палати принесли єпископа Хомишина, а разом з ним і куфрик з речами, за пару годин санітар, що, очевидно, належав до блатного гурту, вивів з палати двох селян, а на їхнє місце привів двох урків. Спочатку вони тримали себе порівнюче тихо. До них приєднались молоді вуркагани і поінформували їх про всіх перебуваючих у палаті, головню про Єпископа та архітекта, від яких можна було пожититись. Потім один із блатних підійшов до ліжка Єпископа, який тихенько молився. Урка нахабно оглянув його, а потім заговорив на своєму жаргоні:

– Так що, батя, попався! Не pomoже тепер тобі і твоя... (з огидним епітетом) Богородиця. Даремно ти їй тут молишся.

Все рівно подохнеш. Що там у тебе в куфрику? Дай но сюди!

– Що вони говорять? – запитав, не розуміючи їх, Єпископ.

– Як вони називають Богородицю?

– То, Ваше Преосвященство, огидне слово. Вони найгіршими словами лають Бога. Для них немає нічого святого. Вони хочуть взяти ваш куфрик, – відповів я Єпископові по-українськи.

– Боже, прости їм, бо вони не знають, що творять! Хай беруть все, що хочуть, мені вже нічого не потрібно.

Блатні взяли куфрик, в якому були харчові продукти. Все те вони з жадобою зжерли. Далі почали радитись, що можна взяти у Єпископа. Його одяг їм не подобався. Ряси вони не потребували, а з підрысника також великого вжитку не могло бути. Охочих купити ці речі тяжко найти. Хіба рясу можна порізати і як шматки доброго вовняного матеріялу «спустити».

– Слухай! Може у нього є щось золоте. Цей піп мусить мати

- золотий хрест, – додумався один урка.
– Гей, батя! Де твій хрест? – запитав другий.
– Немає у мене хреста, його вже відібрали, – слабо відповів Єпископ.
– Ми ще перевіримо, – пообіцяли урки.

Потім вони забрали в архітекта, коли він вийшов для потреби з палати, його торбину з рештою передачі. Після цього вони закурили і лягли на свої ліжка, ніби відпочивати. Єпископ продовжував тихо молитись... Був гарний вересневий день. Користаючи з соняшної теплої погоди бабиного літа, я з учителем пробули довший час на подвір'ї лічниці. Навіть і архітект виходив. Коли ми повернулися до палати, Єпископ лежав накритий ковдрою і ніби спав. Блатні перейшли до іншої палати. На мій запит, що тут було, селяни сказали, що блатні «допомогли» санітарові переодягти Єпископа у шпитальну білизну, забрали речі й зникли. Коли принесли вечерю, Єпископ не пробудився, він був без свідомости. Тоді архітект сказав санітарові покликати лікаря. Останній щось довго не приходив, а коли прийшов, єпископ Кир Григорій Хомишин був уже мертвий.

Василь Прихода. Спогади непокірливого. Новий Ульм, 1976.

(Мартирологія українських церков. – Т. 3. – Торонто-Балтимор, 1985)